

Na osnovu člana 4.2 Zakona o prijenosu, regulatoru i operatoru sistema električne energije u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", br. 7/02, 13/03, 76/09 i 1/11) i čl. 28., 29., 30., 31., 33. i 36. Metodologije za izradu tarifa za usluge prijenosa električne energije, nezavisnog operatora sistema i pomoćne usluge – Drugi prečišćeni tekst ("Službeni glasnik BiH", broj 68/21), na sjednici Državne regulatorne komisije za električnu energiju, održanoj 13. decembra 2022. godine, donijeta je

ODLUKA

O IZMJENAMA ODLUKE O ODREĐIVANJU KOEFICIJENATA I GRANIČNIH CIJENA ZA POMOĆNE USLUGE

Član 1.

U Odluci o određivanju koeficijenata i graničnih cijena za pomoćne usluge ("Službeni glasnik BiH", broj 76/21) u članu 3. alineje 5. i 6. mijenjaju se i glase:

- “- cjenovni koeficijent granične cijene balansne energije ručne obnove frekvencije nagore iznosi 9,0
($k_{MaxTerEnUp} = 9,0$),
- granična cijena energije ručne obnove frekvencije nagore iznosi 989,46 KM/MWh
($p_{MaxTerEnUp} = 989,46$ KM/MWh),”.

Član 2.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja i objavit će se u "Službenom glasniku BiH".

Broj 04-28-5-318-1/22
13. decembra 2022. godine
Tuzla

Predsjedavajući Komisije
Suad Zeljković

Obrazloženje

Koeficijenti i granične cijene pomoćnih usluga se određuju u skladu sa Metodologijom za izradu tarifa za usluge prijenosa električne energije, nezavisnog operatora sistema i pomoćne usluge – Drugi prečišćeni tekst (u daljem tekstu: Tarifna metodologija). Tokom primjene tržišnog modela balansiranja elektroenergetskog sistema BiH uočene su određene tendencije te se, u skladu sa ponašanjem učesnika i trendovima koji su prisutni na tržištu, javila potreba za novo određivanje koeficijenta granične cijene balansne energije ručne obnove frekvencije nagore, odnosno granične cijene energije ručne obnove frekvencije nagore.

U skladu sa članom 31. stav (5) Tarifne metodologije, granična cijena balansne energije ručne obnove frekvencije nagore jednaka je umnošku vrijednosti referentne cijene električne energije na tržištu p_{MR} i koeficijenta $k_{MaxTerEnUp}$. Prema informacijama sadržanim u pismu Nezavisnog operatora sistema u Bosni i Hercegovini broj 07-1458-1/22 od 5. decembra 2022. godine, postupak godišnje nabavke energije za pokrivanje gubitaka u prijenosnom sistemu, čija cijena je relevantna za određivanje referentne cijene p_{MR} , nije okončan, jer su dostavljene ponude bile znatno iznad planiranog iznosa nabavke. Stoga se za potrebe određivanja graničnih cijena uzima prosječna cijena iz posljednje uspješno provedene tržišne nabavke energije za gubitke koja je iznosila 109,94 KM/MWh, u skladu sa članom 26. stav (6) Tarifne metodologije.

Veleprodajne cijene električne energije od sredine 2021. godine bilježe značajan rast, te se u 2022. godini kreću u opsegu od oko 200 do 500 €/MWh, sa prosjekom za proteklih 11 mjeseci od 271,8 €/MWh. U narednoj tabeli prikazano je kretanje veleprodajnih cijena na berzi u Budimpešti za dan unaprijed (*HUPX day ahead*) na mjesečnom i godišnjem nivou u periodu 2016. – 2022. godina (€/MWh):

	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.
januar	43,10	81,25	36,19	73,17	52,96	56,40	204,77
februar	26,88	55,59	41,66	49,56	39,90	50,85	194,27
mart	25,82	37,90	40,43	39,70	29,75	55,02	285,50
april	29,18	39,67	31,92	46,47	25,33	62,94	189,18
maj	27,16	42,71	42,17	42,12	23,59	59,94	204,84
juni	32,75	43,92	51,27	41,31	29,97	77,90	236,79
juli	35,17	51,86	50,95	54,95	36,68	95,15	371,10
august	31,65	58,31	60,45	58,69	37,60	109,02	495,29
septembar	35,77	42,88	62,94	55,70	45,74	135,10	391,35
oktobar	42,29	49,72	64,51	56,99	39,38	197,32	193,94
novembar	37,23	60,46	63,65	43,93	48,88	215,87	222,74
decembar	42,87	40,02	65,07	41,08	58,18	245,81	
prosjek	34,16	50,36	50,93	50,31	39,00	113,44	271,80

Kako cijena debalansa na balansnom tržištu u BiH u znatnoj mjeri zavisi od granične cijene balansne energije ručne obnove frekvencije nagore, to je potrebno podesiti ovu cijenu shodno kretanju cijena na veleprodajnom tržištu električne energije, a sve u cilju urednijeg ponašanja učesnika na tržištu i smanjenja fizičkog i finansijskog obima debalansa koje balansno odgovorne strane ostvaruju. U tom smislu se povećava vrijednost granične cijene energije ručne obnove frekvencije nagore na iznos 989,46 KM/MWh (505,90 €/MWh).

Zavisno od daljeg razvoja situacije na veleprodajnom i balansnom tržištu, dopuštena je mogućnost izmjene granične cijene energije ručne obnove frekvencije nagore.